

Începând cu **20.09.2017**, prin aprobarea de către ANRE a pachetului de proceduri și Convenției de participare la piață, sunt îndeplinite condițiile pentru **finalizarea procesului de implementare a Pieței pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale**. Documentele aprobate permit finalizarea procesului de agreare cu SNTGN Transgaz SA a modalității și formei de notificare a informațiilor referitoare la cantitățile tranzacționate și a programului privind gestionarea încasărilor și plăților și a garanțiilor de participare la piață cu oferte de cumpărare, conform procedurilor aprobate, cu banca cont central.

Începând cu luna **ieulie 2015** OPCOM pune la dispoziția titularilor de licență și clienților din sectorul gazelor naturale, care se înscriu și semnează Convenția de participare la Piața Centralizată de Gaze Naturale - OPCOM, **trei mecanisme de tranzacționare la termen (forward)**, prin intermediul sistemelor de tranzacționare online, pentru:

- 1) Contracte ale căror clauze și condiții sunt stabilite de către inițiatorii unei sesiuni de tranzacționare prin **licitație publică** (modalitatea de tranzacționare PCGN-LP);
- 2) Contracte pentru perioade standard de livrare conform condițiilor contractelor standard aprobate de către ANRE prin **licitație și negociere** (modalitatea de tranzacționare PCGN-LN);
- 3) Contracte preagreate între părți (conform condițiilor cadru negociate direct inclusiv conform contractului cadru EFET) pentru perioade standard de livrare prin **tranzacții de tip OTC**.

Toate piețele enumerate sunt deservite de sisteme de tranzacționare cu aplicabilitate internațională, furnizate de doi lideri în domeniul soluțiilor informatice pentru tranzacționarea energiei, respectiv Nasdaq și Trayport Ltd. Detalii privind caracteristicile piețelor pot fi consultate în anexă.

Definirea produselor și contractelor standard supuse tranzacționării prin intermediul platformelor OPCOM au fost stabilite în cadrul unui Grup de lucru a cărui componență a numărat 11 membri, producători și furnizori de gaze naturale, la întâlnirile Grupului de lucru având statutul de invitați permanenți reprezentanți ai Ministerul coordonator și ai ANRE.

Activitatea OPCOM a fost și rămâne una de pionierat în domeniul tranzacționării centralizate, anonime și nediscriminatorii a gazelor naturale, OPCOM punând în activitatea sa de dezvoltare și implementare a gazelor naturale dedicarea echipei sale și cunoștințele acumulate în grupurile de lucru cu furnizorii aplicațiilor, cei doi lideri internaționali Nasdaq și Trayport Ltd și în grupurile din care face parte la nivelul domeniului bursier European.

Astfel, începând cu anul 2013 gama produselor implementate de OPCOM s-a dezvoltat continuu și a crescut de la o singură piață în 2013, la 3 piețe în 2015 cărora li se alătură Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale în acest an. În acest moment pe platformele OPCOM sunt create condiții pentru tranzacționarea standard și non-standard prin intermediul a 15 piețe specifice și minim 95 de instrumente generate conform cerințelor participanților la piață și perioadelor standard de tranzacționare, pentru perioade de livrare oricât de îndepărtate.

De asemenea, soluțiile tehnice implementate de OPCOM și descrise anterior și-au dovedit performanța deservind piețe europene de energie, atât pentru energie electrică cât și pentru gaze naturale, susținând activitatea de tranzacționare și decontare realizată prin intermediul a 14 hub-uri de gaze naturale, 12 burse de energie și financiare și 6 case de compensare, din 19 state europene și regiunea nordică.

Anexă**Piața Centralizată de Gaze Naturale – OPCOM****1) PCGN-LP - Mecanismul de tranzacționare prin licitație publică****Caracteristicile mecanismului:**

- Participanții la piață se pot înscrie pentru participarea la sesiunile de licitație în oricare dintre calitățile și pentru oricare dintre situațiile următoare:
  - ✓ **Vânzare sau Cumpărare** de gaze naturale;
  - ✓ **Client sau Titular de licență** de furnizare;
  - ✓ **Inițiatorul** sesiunii de licitație **sau Respondent** în cadrul sesiunii de licitație;
- **Ofertele și conținutul contractului sunt stabilite în integralitate de către inițiatorii sesiunilor de licitație;**
- Fiecare sesiune de licitație se derulează on-line, într-o singură etapă, de la sediul participanților la licitație;
- Platforma de tranzacționare pusă la dispoziție este certificată **ISO 27001** iar tehnologia utilizată este **furnizată de către Nasdaq;**
- Garanțiile de participare la licitație securizează semnarea contractului.

2) PCGN-LN – Mecanismul de tranzacționare prin licitație deschisă și negociere continuă**Caracteristicile mecanismului:**

- Participanții la piață se pot înscrie pentru participarea la sesiunile de licitație în oricare dintre calitățile și pentru oricare dintre situațiile următoare:
  - ✓ **Vânzare sau Cumpărare** de gaze naturale;
  - ✓ **Client sau Titular de licență** de furnizare
  - ✓ **Inițiatorul** sesiunii de tranzacționare **sau Respondent** în cadrul sesiunii de tranzacționare;
- Caracteristicile ofertelor și conținutul contractelor standard sunt cele avizate de către ANRE pe baza propunerilor Grupului de lucru pentru Piața Centralizată de Gaze Naturale;
- Sunt supuse tranzacționării **produse standard** pentru **livrare săptămânală, lunară, trimestrială și anuală, produsele anuale fiind disponibile atât pentru anul calendaristic cât și pentru anul gazier**
- Sesiunile de tranzacționare se derulează on-line, în două etape, de la sediul participanților la piață;
- Platforma de tranzacționare pusă la dispoziție este certificată **ISO 27001** iar tehnologia utilizată este **furnizată de către Nasdaq;**
- Garanțiile de participare la licitație securizează semnarea contractului.

3) PCGN-OTC – Mecanismul de tranzacționare de tip OTC**Caracteristicile mecanismului:**

- Participanții la piață se pot înscrie pentru participarea la sesiunile de licitație în oricare dintre calitățile și pentru oricare dintre situațiile următoare:
  - ✓ **Vânzare sau Cumpărare** de gaze naturale;
  - ✓ **Client sau Titular de licență** de furnizare
- Fiecare sesiune de tranzacționare se derulează on-line, în fiecare zi lucrătoare, într-o singură etapă, de la sediul participanților la piață;
- Sunt supuse tranzacționării **produse standard** pentru livrare **zilnică, săptămânală, lunară, trimestrială, semestrială și anuală, produsele semestriale și anuale fiind disponibile atât pentru perioadele specifice calendaristice cât și pentru cele gaziere, conform practicii europene în domeniu;**
- Platforma de tranzacționare pusă la dispoziție este certificată **ISO 27001** iar tehnologia utilizată este **furnizată de către Trayport Ltd;**
- Participanții încheie tranzacții, în mod anonim, cu oricare dintre părțile notificate în listele proprii de eligibilitate;
- Listele albe de eligibilitate se stabilesc de către participanții la piață pe baza contractelor preagreate care pot fi inclusiv contracte de tip EFET;
- Tranzacțiile se subscriu contractelor preagreate dintre părți.

Mecanismele de piață implementate de OPCOM și descrise anterior și-au dovedit viabilitatea la nivel european, dovedind că pot deservi interesele de contractare ale participanților la piețele de energie iar prin prisma experienței în domeniul pieței de energie electrică și-au dovedit viabilitatea și la nivel național.

Prin măsurile implementate OPCOM își dorește să contribuie la alinierea pieței de gaze naturale din România cu practicile de succes europene, creând inclusiv condițiile de integrare a rezultatelor tranzacțiilor astfel încât să poată fi asigurată decontarea tranzacțiilor prin intermediul unei soluții pan-europene de compensare-decontare și gestiune a riscului.

OPCOM își exprimă încrederea că soluțiile de tranzacționare implementate, în virtutea experienței și practicilor de succes în domeniu, constituie un vehicul sigur și flexibil pentru atingerea obiectivelor naționale stabilite de Autoritatea de Reglementare prin prevederile ordinului ANRE nr. 118/19.11.2014 și instrumente prietenoase pentru completarea de către clienții din domeniul gazelor naturale a portofoliilor de contracte, pentru orice fel de termene de livrare, în conformitate cu condițiile specifice de consum.